

Antwoord

van Gedeputeerde Staten op vragen van

E.H. Hijink (PvdA), W.A. Minderhout (PvdA), H. Mouhiddine (PvdA), R. van Hemert (VVD), M.A.C. de Haan (CDA) en R. Klumpes (GL)
(d.d. 25 september 2020)

Nummer
3674

Onderwerp
Achterstand bij lozingsvergunningen Rijkswaterstaat

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

In de Stentor van 21 september lazen wij dat aanscherping van het beleid met betrekking tot zeer zorgwekkende stoffen nog niet in alle gevallen heeft geleid tot een aanscherping van de vergunningen om op het oppervlaktewater te lozen.

De bevoegde instantie, Rijkswaterstaat, zou met grote achterstanden te kampen hebben om de lozingsvergunningen te actualiseren wegens capaciteitsgebrek.

Het onderzoek van Het Schone Oosten, de Stentor, De Gelderlander en Tubantia concentreert zich op lozingsvergunningen in het Oosten des lands. Aangezien achterstanden bij RWS zich waarschijnlijk niet zullen beperken tot dat deel van Nederland stellen wij u de volgende vragen:

1. *Bent u bekend met het artikel 'Gevaarlijke stoffen nog altijd in rivier geloosd door traag Rijkswaterstaat'?¹*

Ja.
2. *Heeft RWS ook in Zuid-Holland een achterstand m.b.t. de actualisering van lozingsvergunningen in verband met aangescherpte regelgeving m.b.t. (zeer)zorgwekkende stoffen?*
 - a. *Zo ja, bij welke bedrijven is sprake van een achterstand?*
 - b. *Zo ja, welk risico loopt Zuid-Holland hier door?*

Met de Intentieverklaring 'Delta-aanpak waterkwaliteit en zoetwater' van eind 2016 hebben rijk, regionale overheden, bedrijfsleven en een groot aantal maatschappelijke organisaties afgesproken de waterkwaliteit in Nederland verder te verbeteren.² Één van de acties die Rijkswaterstaat (RWS) in dit kader heeft ondernomen is de

¹ Destentor, 'Gevaarlijke stoffen nog altijd in rivier geloosd door traag Rijkswaterstaat': <https://www.destentor.nl/binnenland/gevaarlijke-stoffen-nog-altijd-in-rivier-geloosd-door-traag-rijkswaterstaat-ae1fe101/?referrer=https://www.google.com/>

² Voor meer informatie zie: <https://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/wetgeving-beleid/delta-aanpak/>.

screening van de vergunningen voor het lozen van industrieel afvalwater op Rijkswateren. RWS is gestart met het bezien van lozingsvergunningen in 2018/2019 in de vorm van een pilot. Uit het Eindrapport van de 'Pilot bezien watervergunningen'³ dat Witteveen en Bos en Royal Haskoning DHV in opdracht van Rijkswaterstaat hebben uitgevoerd van 11 juli 2019, blijkt dat de pilot een steekproef van 49 bedrijven besloeg, verdeeld over de verschillende Nederlandse regio's. Regio's met relatief veel bedrijven hadden een groter aantal vergunningen in de steekproef. Het eindrapport geeft aan dat er 49 lozingsvergunningen van bedrijven landelijk zijn bezien.⁴

Uit het onderzoek blijkt dat er geen sprake is van lozingen met grote milieu risico's waarbij meteen moet worden ingegrepen. Voor geen enkele watervergunning is op basis van de beschikbare informatie geoordeeld dat de urgentie voor aanpassing zo hoog is dat direct ingrijpen door RWS nodig is. Wel blijkt uit het rapport dat voor 25% van de vergunningen een aanpassing van de vergunningen op korte termijn wenselijk is en dat voor circa 50% van de vergunningen een aanpassing van de vergunning op middellange termijn nodig is.⁵

Met betrekking tot (potentiële) zeer zorgwekkende stoffen ((p)ZZS) is in de Pilot per bedrijf nagegaan hoeveel stoffen worden geloosd die zijn aangemerkt als (p)ZZS. Hierbij is gekeken naar stoffen die zijn benoemd in de vergunningaanvraag of de vergunning. Het kon daarbij stoffen betreffen die expliciet dan wel impliciet zijn vergund, maar ook nieuwe stoffen die tijdens de vergunningverlening niet bekend waren bij RWS (bijvoorbeeld doordat bedrijven deze niet hebben aangevraagd). Het rapport laat zien dat er slechts enkele potentiële ZZS zijn aangetroffen en meerdere ZZS. In meer dan de helft van de watervergunningen (28 van de 49 bedrijven, landelijk) is ZZS vergund, ofwel als daadwerkelijke ZZS, ofwel impliciet (de stof is na het van kracht worden van het ZZS-beleid in 2016 tot ZZS geworden).

Uit het onderzoek is gebleken dat de specifieke stofinformatie met betrekking tot (p)ZZS niet altijd in de watervergunning en aanvraagdocumenten aanwezig is. De omvang van de lozingen is niet altijd bekend, omdat in vergunningen metingen van specifiek afzonderlijke stoffen (behoudens de ZZS zware metalen) zelden zijn opgenomen. Dit betekent dat zowel bij het bedrijf als bij RWS geen lozingsgegevens van specifieke afzonderlijke stoffen bekend zijn.

³ Rijkswaterstaat WVL 'Pilot bezien watervergunningen – Eindrapport onderzoek en resultaten' 11 juli 2019. Het Rapport is opgesteld door Witteveen + Bos en Royal HaskoningDHV, <https://www.helpdeskwater.nl/@217377/pilot-bezien-watervergunningen-eindrapport/>.

⁴ Het eindrapport geeft aan dat er daarnaast nog 17 extra lozingsvergunningen zijn bezien van bedrijven die zijn aangedragen door DCMR, in verband met de samenloop met de lopende provinciale uitvraag van zeer zorgwekkende stoffen in emissies naar lucht en water (indirecte lozingen). Uit het eindrapport blijkt echter dat vanwege de representativiteit van de steekproef voor het gehele vergunningenbestand van RWS de uitkomsten van het bezien van deze zeventien toegevoegde bedrijven niet zijn meegerekend in de onderzoeksresultaten.

⁵ Dit kan zijn omdat vergunningen onvoldoende of verouderde informatie bevatten over de processen en lozingen en/of de gebruikte/geloosde stoffen; de vergunningen op middellange termijn weer moeten worden beoordeeld op BBT in relatie tot nieuwe BBT conclusies; er is relatief weinig informatie beschikbaar over de omvang van lozingen van specifieke probleemstoffen, waardoor het trekken van conclusies over een stof in relatie tot het nieuwe stoffenbeleid van de Algemene Beoordelingsmethodiek 2016 niet altijd mogelijk is; of het ZZS beleid is nog niet in alle vergunningen doorgevoerd.

De Algemene Beoordelingsmethodiek (ABM) is een in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat ontwikkelde methodiek om stoffen te kunnen indelen op basis van de waterbezwaarlijkheid. In de nieuwe versie van de ABM (2016) zijn de meest recente ontwikkelingen in de Europese regelgeving meegenomen. In 2015 is door het toenmalige Ministerie van Infrastructuur en Milieu ook het beleid ten aanzien van ZZS voor water vastgelegd. Deze aanpak is meegenomen in de actualisatie van de ABM. De ABM is daarmee het wettelijk kader voor ZZS.

